

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2024

Názov organizácie : Centrum komunitných služieb n. o.

Sídlo : J.A. Komisného č. 3, 990 01 Veľký Krtíš

IČO : 50329790

Registrovaná dňa : 6.5.2016 OU-BB-OVVISI-2016/014075-004

Zastúpená : Mgr. Adrián Berky, PhDr. Janette Knapková

Nezisková organizácia je právnická osoba, založená podľa zákona, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby za vopred určených a pre všetkých používateľov rovnakých podmienok a ktorej zisk sa nesmie požiť v prospech zakladateľov, členov orgánov ani jej zamestnancov, ale sa musí požiť v celom rozsahu na zabezpečenie prospešných služieb. Nezisková organizácia Centrum komunitných služieb n. o. poskytuje služby. Prioritnou cieľovou skupinou sú občania v hmotnej sociálnej núdzi ,ktorých najvyššie percento tvorí skupina Marginalizovaných rómskych komunit/ďalej len MRK/

Poskytovanie sociálnej a humanitárnej pomoci .

V tejto oblasti sa zameriavame na poskytovanie poradenstva, v spolupráci s Komunitným centrom menšín, kde odporúčame klientom využiť sociálnu službu v rámci riešenia svojich problémov. Počas roka 2024 sme poskytovali potravinovú pomoc v spolupráci s obchodným reťazcom Lidl, v spolupráci s KC, ktorá poskytuje sociálne služby. Poskytovali sme sociálne poradenstvo ohľadom udržateľnosti rozvoja bývania MRK na piatich uliciach mesta Veľký Krtíš kde žije 98 % MRK, na Školskej , Madáchovej, Baníckej , Mierovej , a Železničnej. Pracovali sme na rozvoji bývania priamo v teréne, formou komunitnej práce Zameriavali sme v tejto oblasti na participáciu a zmocňovanie komunity MRK. Napomáhame klientom získavať potrebné zručnosti a návyky v oblasti ochrany a obnovy bývania, ako aj udržateľnosť bývania, v oblasti získavania zručností pri výkone správy obytných domov , neformálne vzdelávania na tému, ako si vytvoriť a udržať Spoločenstvo vlastníkov bytov. Zrealizovali sa pravidelné brigády okolo obytných domov, skrášľovanie životného prostredia , komunitné aktivity zamerané na oddľžovanie -osobné bankroty, prednášky na témy ochrana a bezpečnosť pri realizácii udržateľnosti a rozvoja bývania.

Tvorba ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva.

Aj v roku 2024 sme smerovali naše aktivity zamerané na bezpečnosť ochrany zdravia a pri vykurovaní v zimnom období, pevným palivom v obytných domoch. Realizovali sme neformálne stretnutia a osvetu o možnostiach prechodu na iné alternatívy vykurovania, ako je zemný plyn, štiepka, alebo ekologické elektrické vykurovanie, tepelné čerpadlá. Z pohľadu na situáciu a možnosti tejto cieľovej skupiny sa MRK vo V. Krtíši nachádza tzv. environmentálnej nespravodlivosti. v oblasti životného prostredia tejto cieľovej skupiny. Realizovali sme preventívne aktivity. V rámci rozvoja zručností pri správe obytného domu sme sa zameriavali aj na finančnú gramotnosť a šetrenie energiami. V spolupráci s vlastníkmi sa vykonali dva krát do roka revízne kontroly komínov, ako aj vykurovacích spotrebičov. Za účasti priamej participácie bývajúcich, ako aj za účasti odborných pracovníkov a kominára sa rekonštruovali ďalšie komíny. Čistili sa strechy od holubieho trusu, oprava a údržba strešnej krytiny, oprava a údržba vchodových dverí, aby sa dali počas zimnej sezóny zatvárať a zabránilo sa úniku tepla, ako aj okná v pivniciach. Realizovali sme aktivity zamerané ochranu zdravia a aktivity zamerané na prevenciu ochrany zdravia. Hlavne aby na vykurovanie požívali suché drevo, Prevenciu ochrany zdravia zameranú na škodlivé plyny a ohrozenia bezpečnosti pri spaľovaní umelých fliaš, alebo iného komunálneho odpadu. Komunitné centrum menším prostredníctvom komunitnej práce s MRK a pravidelného mapovania potrieb cieľovej skupiny pravidelne zisťuje potreby komunity vo Veľkom Krtíši. Analýza mapovania nám ukázala, že na 4 uliciach a v 8 obytných blokoch, kde žije 750 Rómov je potrebné pokračovať v pravidelnej osвете o zlepšení životného prostredia, správnom vykurovaní, hygienickom stave vchodov v bytovkách, keďže ide o obyvateľov obytných domov II. a III. kategórie, kolaudovaných v roku 1952, ktorí si domácnosti vykurujú sami pevným palivom. Pri nesprávnom vykurovaní dochádza k vysokej produkcii škodlivín CO₂

Medzi obytnými blokmi je priestor - trávnaté slnečné plochy, kde vzniká priestor na výsadbu stromov a okrasných kríkových záhradiek. MRK podľa našich zistení má záujem si tento priestor zveľadiť – výsadba krov a stromov, ktoré majú schopnosť zachytávať škodliviny z ovzdušia a pohlcovať CO₂ a produkovať kyslík -výsledok mapovania potrieb komunity. MRK produkujú veľké množstvo odpadu, dochádza k pravidelnému porušovaniu nakladania s odpadom. Situáciu komplikuje aj skutočnosť, že v zimnom období vyprodukujú veľa popola a v komunite absentuje znalosť o nakladaní s týmto druhom odpadom. Preto vznikajú každoročne malé požiare, ktoré znehodnocujú odpadové kontajneri. Produkcia odpadu na týchto uliciach je veľmi vysoká, odpad sa netriedi a hromadí pri kontajneroch, pravidelne sa znečisťuje okolie bytoviek, hromadí sa výskyt švábov a ploštíc, pochádzajúcich s nahromadeného dopadu z iných ulíc, ktoré obyvatelia prenášajú. Vzhľad ulíc je nepriaznivý a neestetický. Vzhľad 16 vchodov v 8 obytných domoch nie je priaznivý, hrozí riziko vzniku infekčných chorôb

Vonkajšie a vnútorné faktory :

- Znečisťovanie prostredia - veľké množstvo odpadu
- Riziko vzniku infekčných chorôb
- Absencia drevín a úžitkových stromov pre obytnými blokmi
- Absencia environmentálneho povedomia

Na základe tohto sme sa zapojili ako partner do projektu Envirohľadka Ďa vidí.

Zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Aj v roku 2024 sme realizovali náš zámer neformálne vzdelávať bývajúcich vlastníkov ako spravovať a udržiavať obytné domy po zaregistrovaní SVB. Na praktickej úrovni sme realizovali výkon platieb za služby spojené s bývaním ako je vodné stočné, dodávka elektrickej energie do spoločných priestorov, a správa Fondu a údržby opráv. Navrhnutí členovia ,ako domoví dôverníci mali možnosť vidieť ako tieto veci fungujú a spoločne sa podieľať na ich realizácii. Posledný deň v mesiaci sa podieľali všetci na odpisovaní vodomeroch v bytoch, kde im bolo vysvetlené koľko minuli m³ na vode a , energiách a koľko musia zaplatiť. Ďalej sme ich usmerňovali v prípad, možného výskytu trápíčov. Koho kontaktovať, ako postupovať a čo všetko držať podľa pokynov deratizačnej spoločnosti aby sa eliminoval výskyt švábov, alebo ploštíc. Aj v roku 2023 sme zamerali na svojpomocné opravy lavičiek pre obytnými domami, dažďových zvodov, výmenu vodovodných stúpačiek a výmenu bytových pomerových vodomeroch. Budeme naďalej pokračovať v aktivitách zámenných na udržateľnosť a rozvoj bývania MRK formou poskytovania sociálneho poradenstva a služieb, vykonávanie osvetu v oblasti prevencie ochrany zdravia a rozvoj pracovných zručností zameraných na bývanie . Podpora a príprava prechodu na vytváranie samostatných obytných domov ako Spoločenstiev vlastníkov bytov. V spolupráci s NO Komunitným centrom sme sa podieľali na realizácii projektu Zdravé ovzdušie pre všetkých kde sme realizovali spoločne pravidelné brigády a stretnutia s komunitou za účelom dodržiavania správnych pravidiel pri vykurovaní pevným palivom. Tiež boli distribuované informačné letáky do každej poštovej schránky členom MRK. Celkovo sme v teréne absolvovali 49 stretnutí s komunitou. Uskutočnilo sa neformálne stretnutie členov komunity , ktorí zastupovali každý jeden obytný dom. Stretnutie sa konalo za účelom vytvorenia pravidiel zapožičiavania pracovného náradia. Zúčastnení si vytvorili pravidlá, ktoré sa začali implementovať . Bolo dohodnuté:

KCM poskytne náradie bezplatne

Členovia navrhli symbolické 1 Euro

Náradie sa požičiava na dobu určitú , na dobu pokiaľ nesplní svoj účel pri daných prácach

Požičiavanie sa bude viesť v knihe , na podpis

Bol vytvorený systém zapožičiavania náradia pre komunitu, podmienený participáciou

komunity, zakúpenie, stanovenie zodpovedných lídrov , nákup náradia, ktorý je vlastníctvom

KCM . Zabezpečenie motivácie komunity .

Boli stanovené pravidlá, že v prípade odcudzenia , alebo poškodenia náradia budú hradíť vzniknutú škodu do výšky kúpnej ceny náradia, tak aby sa mohlo zabezpečiť jeho dokúpenie.

Realizované aktivity

Neformálne vzdelávanie členov komunity na témy:

- registrácia SVB, práva a povinnosti
- Environmentálna nespravodlivosť
- Alternatívne zdroje vykurovania
- Možnosti obnovy obytných domov
- svojpomocné opravy poškodených lavičiek
- výsadba zelene pred obytnými domami

- svojpomocná údržba striech a strešnej krytiny
- revízie komínov a komínových kochov, rekonštrukcie
- spolunažívanie obyvateľov dotknutých bytoviek, riešenie sporov a konfliktov

Centrum komunitných služieb má zabezpečené priestoroch na svoje fungovanie v prenajatých priestoroch svojho hlavného partnera v Komunitnom Centre menšín bezplatne. Je vybavené potrebným kancelárskym nábytkom a PC technikov . Počas roka 2023 bolo na účely vykonávania činnosti v Centre celkovo 3 zamestnanci na Príkaznú zmluvu a štyria dobrovoľníci.

Spolupracujúce subjekty :

- Karpatská nadácia
- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
- Mestský úrad Veľký Krtíš
- Úrad vlády SR úrad splnom. Pre rómske komunity
- Policajní špecialisti pre prácu s rómskou komunitou
- Komunitné Centrum Menšín

Centrum komunitných služieb n. o., týmto čestne prehlasuje, že od svojho vzniku až doteraz a ani v budúcnosti nemá registráciu oprávnenie na príjem - podiel dane. Všetky príjmy sú len na základe dotácie.

Naplánované úlohy a aktivity na rok 2025

V roku 2025 budeme pokračovať v naplňaní zámeru vytvoriť samostatné spoločenstva vlastníkov bytov. Pokračovať v realizácii komunitnej práce a zmocňovaní komunity , v oblasti rozvoja udržateľnosti bývania, v sociálnej oblasti . budeme naďalej vykonávať osvetu a preventívne aktivity v oblasti vykurovania pevným palivom, uskladňovaní dreva, v oblasti komunálneho odpadu a zamedzovania čiernych skládok. Komunitu viesť a rozvíjať zručnosti komunity v svoj pomocných opravách a údržbe obytných domov.

Vo Velkom Krtíši 30.6.2025

PhDr. Janette Knapeková

Mgr. Adrián Berky